

Szabó Palócz Attila

Akár állatmese is lehetett volna, de mégsem az lett...

(állatmese)

((avagy erdei történet a patakpartról))

Személyek:

Károly, a farkas

Róbert, a nyuszika

Norbert, a süni

Sára, a bagolyleány

Bemondónő (hangja a rádióból)

Színművész (hangja a rádióból)

azok számát, akikről név szerint tudják, hogy eltűntek. A belügyminisztérium közlése szerint az országban hetvenháromezer épület vált tartósan használhatatlanná. A régióban számos közlekedési útvonal járhatatlan...

(Egy terepjáró hangos, fűlsértő zúgását halljuk, amint sáros, lucskos talajon halad, kerekei hangosan, erőteljesen kapják a sarat, amelyik mindenfelé fröccsen, néhány méternyit halad, majd lassít, egyre erőteljesebb a kaparása a sárban, majd újabb lendületet kapva lassan, fokozatosan távolodik tőlünk – egy puffanás hangja a latyakban, egy nem túl nehéz, fémes tárgy kiesett a járműből –, míg végül eltűnik, elhal a távolban.)

Egy táskarádió csapódott a sárba. Halk sistergését halljuk, hang- és zenefosztlányok vegyülnek az erdőszéli táj, a patakpart hangjai közé. Madár-csiripelés, különféle állathangok, halk szellő lengedez...

A készülék sercegéséből, a sistergés hangjai mögül néhány másodpercre felerősödik, kibontakozik a bemondónő hangja.)

BEMONDÓNŐ (hangja a recsegő rádiókészülékből) A rendőrség hét-főn ötezerre becsülte a halottak és

(Károly farkasüvöltését halljuk, ami teljesen elnyomja a rádiókészülékből kiszűrődő hangokat.)

RÓBERT Csendesebben vigadjanak már, ha kérhetem, hiszen nincsen még telihold...

KÁROLY Nono! Csak lassan a testtel, kis barátocskám, nehogy már egy nyuszika szóljon be egy ragadozónak, egy magamfajta farkasnak, az erdei nemesség egyik díszpeldányának...

RÓBERT Jól van, jól van...

KÁROLY No azé!

RÓBERT Nem akartam én az uraság lelkébe gázolni, csak hát most mentek el a vadászok... Botorság ilyen farkasüvöltéssel búcsúztatni őket, mert még visszatérhetnek. Ezt aztán több kilométerről is meghallják.

NORBERT Elmentek már?

RÓBERT El...

NORBERT No végre...

RÓBERT Bár a többnap esőzés rontotta az átlagukat. Általában sokkal hosszabb ideig szoktak marad-

ni, de most nem akartak a sárban tapicskolni, dagonyázni...

NORBERT De nem itt, az erdőnek erre a részére szinte soha nem tévednek be a vadászok...

KÁROLY Igaz is, hiszen Maugli óta nem járt errefelé emberi lény...

RÓBERT Igen, engem is meglepett, hogy ebből az irányból érkeztek.

NORBERT Egy magamfajta süni nincs ám hozzászokva az ilyesféle meglepetésekhez.

RÓBERT *(dühös)* Hát egy magamfajta nyuszika sem! Érted te ezt, Norbert?

NORBERT Értem, persze...

KÁROLY *(nagyot nevet)* Norbert ne értené? A sünök legsünebbike??? A szűrös kis mocsadékok legszűrösabbika?!

(Károly hangos nevetése visszhangzik a tájban.)

Csend.

Csak a vízcsobogást halljuk.)

RÓBERT Most miért kell bántanod őt? Megbántod szegényt...

KÁROLY A tüskéi bántanak meg engem... Be kell látnia, meg kell tanulnia neki is, hogy én állok a tápláléklánc élén, a legtetefén... Ő meg csak úgy összegömbölyödik, összekucorodik, összekunkorodik, ha veszély érez... Én meg maradjak éhen...

NORBERT *(hisztérikus)* Igenis, tesék felfogni, naccságos uramnak, hogy nem ér ám, de semmit sem ér felfalni a barátainkat!!!

(Norbert szavai viharként söpörnek végig a kis társaságon.)

Csend.

Ismét csak a vízcsobogást halljuk.)

KÁROLY Nem gondolod tán, hogy holnaptól vegetáriánusi fogadalmat tesztek?

RÓBERT Márpedig, kedves Károlyom, be kell látnod, hogy Norbertnek ezúttal nagyon is igaza van. Valóban nem ér felfalni a barátaidat!

KÁROLY No de...

RÓBERT Akármilyen nemesinek is gondold a származásod...

NORBERT *(durcásan)* Így igaz!

RÓBERT Én megmondtam...

NORBERT Minden tüskét megéremtél, ami a mancsodba szúrt... Sőt, még többet érdemeltél volna!

SÁRA *(huhogása lassan közelít a társasághoz a magasból)* Húúú... Húúú...

RÓBERT *(ráerősít Norbert szavaira)* Minden egyes tüskét!

KÁROLY Napokig sántítottam! El tudod te képzelni, milyen mélyre hatolt a húsomban az a sok-sok tüske, amelyek szitává lyuggatták a bőrömet?

SÁRA *(huhogása lassan közelít a társasághoz a magasból)* Húúú... Húúú...

RÓBERT Odanézzetek, az erdő legszebb bagolylánya!

NORBERT Szia, Sára!

RÓBERT Esküszöm, ha egy fajhoz tartoznánk, máris szerelmes lennék beléd...

SÁRA *(nevet)* Ne bókolj itt nekem üresben...

RÓBERT Dehogy bókolok... Dehogy üresben...

SÁRA *(még mindig nevet)* Majd akkor szólj, ha komolyan gondolod!

KÁROLY Szia, Sára! Nem láttad onnan a magasból a vadászokat? Már-mint azt... Arra gondolok... Hogy elmentek-e?

SÁRA Néhányszor elakadtak a sárban, nehezen haladnak, de nem hinném, hogy még visszajönnék...

NORBERT Jaj, de jó...

SÁRA Egyre messzebbre járnak...

RÓBERT Ki gondolta volna, hogy ilyen lucskos, mocskos időben is ide-merészkednek...

SÁRA Tényleg szokatlan.

NORBERT Nem szokatlan, csak emberi. Nagyon is emberi... Ezek a lények, ezek a paraziták teljesen kiszámíthatatlanok...

SÁRA Én éjszakai madár vagyok, most is csak azért bújtam elő, mert meghallottam, hogy itt vagytok...

RÓBERT Csak nem azt akarod mondani, hogy látni akartál?

SÁRA Nem pont erre gondoltam...

RÓBERT Hiányoztam neked?

SÁRA Csak kíváncsi voltam, tudtok-e valamit... Mi történt? Mit műveltek itt ezek a gazemberek?

(A beszélgetést megszakítja a rádiókészülék hirtelen felerősödő, fülsike-títő sistergése.)

SÁRA *(rémülten)* Mi ez a hang?

RÓBERT Ne aggódj...

NORBERT Valami kiesett az autóból...

BEMONDÓNŐ *(hangja a recsegő rádiókészülékből)* Kedves hallgatóink, mint tudják, az idei Liszt-émlékév ideje alatt, január óta hetente jelentkezik műsorunk, amelyekkel a neves magyar zeneszerzőre emlékezünk születésének kétszázadik és halálának százhuszonötödik évfordulója alkalmából, s ebben az esztendőben lényegében szinte minden kicsit minden róla, vagy legalábbis róla is szól. A zeneszerzőhöz írt ódájában Vörösmarty Mihály így fogalmazott...

SZÍNМŰVÉSЗ *(a most hallott rádióműsorban adja elő Vörösmarty Mihály versét)*

*Zengj nekünk dalt, hangok nagy tanárja,
És ha zengsz a múlt napiról,*

*Légyen hangod a vész zongorája,
Melyben a harc mennydörgése szól,*

*S árja közben a szilaj zenének,
Riadozzon diadalmi ének.*

(Miközben a patakpart füvébe ejtett rádió recsegő hangját halljuk, nem szűnik a vízcsobogás hangja, sőt, a háttérből időnként madárhangokat, zizegéseket, mindenféle erdei neszet hallunk.)

BEMONDÓNŐ *(hangja a recsegő rádiókészülékből)* Kedves hallgatóink, most hallgassák meg velünk Liszt Ferenc A-dúr zongoraversenyét Alfred Brendel nagyszerű zongorajátékával és a Bécsi Pro Musica Zenekar előadásában. Vézényel: Michael Gilen.

(Felhangzik a bemondónő által bejelentett zenemű, Károly farkasüvöltését halljuk.)

SÁRA Halkabban már, a frászt hozod rám!

(Károly újra üvölt, hosszan, elnyújtottan.)

KÁROLY *(farkasüvöltésének elhalása után vidám, kedélyeskedő hangon szólal meg, mintha konferanszié, műsorvezető lenne egy show-műsorban)* A Japánban pénteken bekövetkezett rendkívüli erejű földrengés fontos infrastruktúrák lerombolása mellett három atomerőművi telephelyet érintett komolyabban. A japán kormány tájékoztatása szerint kedden is történt két robbanás a Fukusima-1 atomerőmű egy-egy reaktorában, hogy kigyulladt egy kiégett üzemanyagrudak tárolására szolgáló víztartály – a tüzet azóta eloltották –, és radioaktív anyag áramlik ki közvetlenül az atmoszférába.

(A beszélgetés háttérében továbbra is halljuk a fent említett zeneművet.)

SÁRA Húúú... Húúú...

RÓBERT Ez teljesen félresiklott...

NORBERT Lement az agyáról az árvám...

SÁRA Hallottam már arról, hogy a stressz tesz ilyet jóra való jószággal is...

NORBERT Ennyire berezelt volna a vadászoktól?

RÓBERT Meg a tüskéidtől, amelyek a mancsába fúródtak... Mélyen, a húsáig!

SÁRA Olyan ez nála most, mint az embereknel a Vietnam-szindróma...

NORBERT Okoska, hát az meg micsoda?

SÁRA Húúú... Húúú... Okoska, mi?

RÓBERT Az az, amikor annyira félsz, hogy behülyülsz... Bekattansz, elvágják a filmet, oszt paszta, punktum, vége.

NORBERT Az az, amikor elborul az állat elméje?

RÓBERT Nagyjából.

NORBERT Én eddig azt hittem, azt veszetségnak nevezik.

RÓBERT Igen, annak is. De nemcsak annak...

SÁRA Húúú... Húúú... Ha tudátok, mekkora tévedés mindaz, amit most itt összehordtatok...

KÁROLY *(nevetése és vidámsága megszűnt, immár beteges révületben folytatja)* Az erőműnél óránként négyszáz milliszivert sugárzást mérnek. Évi száz milliszivert radioaktív sugárzás már rákbetegséget okozhat a Nukleáris Világszervezet szerint. A Fukusima atomerőműben kialakult helyzet és a szökőár következményei miatt a Külügyminisztérium hétfőn azt javasolta a rendkívüli eseményre leginkább érintett körzetekben, az Ivate, Mijagi és Fukusima prefektúrában tartózkodó állampolgároknak, hogy ha maradásuk nem feltétlenül szükséges a fel-

sorolt területeken, akkor fontolják meg e körzetek elhagyását tömegközlekedési eszközökkel vagy a rendelkezésükre álló bármely más módon a helyzet teljes normalizálódásáig.

SÁRA Húúú... Húúú...

NORBERT Ez teljesen begaggyant!

RÓBERT Fejbe kellene rúgni...

SÁRA Igen...

RÓBERT Ha lenne itt egy nagyobb állat... Én a tappancsokkal nem érek fel a fejéig. Hacsak át nem ugrok felette.

SÁRA Én fejbe rúghatom ugyan, de azt meg bolhacsípésnek is csak alig érezhetné...

NORBERT *(üvölt)* Hallgattassuk már el valahogy!!! *(Majd sírós hangba vált.)* Pliiiiiiiiiiiiiz...

KÁROLY *(rettegve, a félelem hangján)* Habár a tegnapi reggeli első hírek még arról szóltak, hogy visszaesett a légköri radioaktivitás szintje a Fukusima-1 atomerőműnél, a nap folyamán ennek sokszor ellentmondó, gyakran aggasztó jelentések érkeztek Japánból. Az erőmű reaktorai szerencsétlenségek sorozatát szenvedték el a pénteki földrengés óta. Az egészségre potenciálisan ártalmas szintű sugárzást mértek reggel, miután ott két robbanás is történt, és kigyulladt egy kiegészítő fűtőelemeket tartalmazó víztartály. Edano Jukijo szóvivő elmondta: ez a gyors változás arra utal, hogy a harmadik reaktorban történt robbanás okozta a sugárzasi szint megemelkedését, és nem arról van szó, hogy folyamatosan áramlana ki a szennyeződés a környezetbe.

SÁRA Húúú... Húúú...

KÁROLY *(mint fenn)* Később azonban már a japán fővárosban mért, a szokásosnál magasabb sugárzá-

si színtről érkeztek jelentések, bár hozzátették: az eltérés mértéke rendkívül alacsony. A tokiói önkormányzat szerint ez a sugárzás nem káros az emberi egészségre. A radioaktív sugárzást azt követően kezdték el sűrűbben mérni Tokióban, hogy a fővárostól kétszázötven kilométerre északra fekvő Fukusima atomerőműben történt robbanás és tűz következtében radioaktív szivárgás lépett föl. Emiatt megnőtt a sugárzó anyagok koncentrációja, és a szél déli irányba sodorta a radioaktív részecskéket.

SÁRA Húúú... Húúú... Húúú... Húúú...

RÓBERT Ne huhogj már te is itt nekem, kérlek! Nem elég szörnyűséget hord össze ez az agyalágyult nemes?!
NORBERT Én most azonnal seggbe szúrom!

SÁRA Helyes!

RÓBERT Hajrá! Attól talán elhallgat!

SÁRA Húúú... Húúú...

KÁROLY *(már csak seppreg)* Tűz ütött ki a japán fővárostól északra fekvő Fukusima atomerőmű egyik reaktorában, és az erőmű körzetében jelentősen megnőtt a sugárzás – jelentette be kedden televíziós beszédben Kan Naoto japán kormányfő.

SÁRA Húúú... Egy! Húúú...

RÓBERT Kettő!

SÁRA Húúú...

NORBERT Három!

(Csapódást hallunk: egy kis test nekiütközött egy nagy testnek – vagyis Norbert nekiugrott Károlynak.)

KÁROLY *(minden korábbinál erőteljesebb, iszonytatóbb farkasüvöltést hallat)*

RÓBERT Csendesebben már, azt a kisköcsögít meg a fűzfánkuruszlóját nekije!

KÁROLY Ide figyelj, te...

SÁRA Húúú... Húúú...

NORBERT Sikerült, sikerült! Már dühös... De legalább nem bolond!

RÓBERT Nagyszerű!

KÁROLY Mi a nagyszerű?

RÓBERT Jó dolog újra találkozni veled...

KÁROLY Újra?! De hát el sem mentem...

NORBERT Csak épp bekattantál egy kicsit... Ha hallottad volna azt a rengeteg marhaságot, amit összehordtál...

KÁROLY Micsodum?

SÁRA Húúú... Húúú... Magad sem hinned... Húúú... Húúú...

(Hatalmas reccsenés. A rádió sistergése-sercegése, a bemondónő hangja, a zene mindörökre elhallgat.)

RÓBERT *(diadalittasan)* Voilà! Látjátok, csak egy tuskó kellett hozzá...

SÁRA Húúú... Húúú... Ügyes! Húúú... Nagyon ügyes! Húúú... Húúú...

NORBERT Már nekem is az idegeimre ment ez a szerkezet...

KÁROLY Nem tudjátok, mi lehetett ez?

RÓBERT Sejtelmem sincs, és csak remélni mertem, hogy elhallgat majd, ha ráborítom azt a tuskót... És igazam lett!

NORBERT Prima!

SÁRA Primissima! Húúú... Húúú...

RÓBERT Nem láttam még ilyen berregő-beszélő szerkezetet, de akármi volt is, már nincs! Ripityára törtem...

(A távolból ismét felhangzik a terepjáró erőteljes hangja, és most nagyon gyorsan közeledik.)

NORBERT Ezek visszajönnek...

KÁROLY Vissza?!

SÁRA Húúú... Húúú... Vissza... Húúú... Húúú... Vissssssssssssz...

RÓBERT Iszkiri, tűnjünk el gyorsan!...

KÁROLY Nekem kiváló rejtekhelyem van... Már futok is...

(Mancsok és tappancsok ugrálása, szökellése a vizes, nedves, sáros talajon, ág reccsen, szárnycsapkodás, időnként felhangzó jajszavak, lihegés, zihálás, puffanások – az állatok menekülnek.

A terepjáró hangja egyre vészjóslóbban közeledik, a jármű zúgása már

teljesen kitölti a környezetet, egyre erősebb, egyre kegyetlenebb, s végül mindent elnyom megállíthatatlanul, megfékezhetetlenül.

Innen már nincs kiút.

Nincs tovább.)

Vége

